

بلند محەمەد

ئافاكرنا كەساتيە كا ب ھيز

خويندنگەھىن دەرونتاسيى وەسا دەنە خۇياكرن كو دەمى كەسەك، ژبەر ھندەك ئەگەرین ناديار و بى بەھا كەربگرتى دەبیت و دئېشیت، كو ئەو مرۇفەكى شكەستىە و كەسايەتیا وى یا بى ھیزە و ھەر گۆتتەكى بۇ خوە ب گەف دزانیت، لەورا ژى ئەف مرۇفى شكەستى ھەبوونا خوە بى بەھا دەبىنیت و چ ئارامى و تەناھىی ل جەم خوە نابىنیت.

ئەرى پرسىيار ئەو دەقى د ئى دۇنیا نوو دا، كو ھەر تشت ل بەردەستى مرۇفى ھەى و مرۇفى ھەرسكرنا ماف و ئەركىن خوە كرىبیت، ئەرى تو بیژى ئەو پرسىيارا خوە نەكەت و بیژیت: "دى چەوان قى" كەسايەتیا شكەستى ژ خوە دوور كەم و ببمە مرۇفەكى باوهرى ب خوە ھەى و بشیم خودانى برىارا خوە بم" چونكى مرۇفى شكەستى نكارىت برىارى ژى بەدەت.

بەرى ھەرتشتەكى و بەرى ھە رېننگافە كا شاش بەینە ھاقتىن، دقیت مرۇف، (ئەوى ھەست ب شكەستى دكەت) خواندەكى بەدەتە خوە و بزانیت شاشیین كەسايەتیا وى كىزانن و پاشى دانپیدانى ب ھەبوونا وان شاشیان بکەت و بزاقى بۇ نەھیلانا وان بکەت.

رزگار بوون ژ شاشیین كەسايەتیا و گرتیین دەرونى، خەونا ھەر ئىك ژ خەلكى قى جیھانى یە و ئەم ھەمى كار و بزاقى بۇ نەھیلان و قوتبرینا وان شاشى و گرتیین دكەین، لى دقیت تشتەك باش ل بىرا مەببیت، كا ئایا مە چەند باوهرى ب خوە ھەیه كو ئەم دانپیدانى ب شاشیین خوە بکەین و وى باوهرى بۇ خوە چىكەین كو مەردم ژقى دانپیدانى چاكسازیا دەرونى و كەسايەتیا و ب بەھا ئىخستنا كەسايەتیا مرۇفى یە بەرەف باشتر.

كومپيوتهر بۇ چارەسەر كونا نەخۆشیین دەرونى

ل قى داوبى یاریبەكا نوو دگەل كومپيوتهرى دەركەفتیە، ئەو ژى ژبۇ كارین چارەسەریا نەخۆشان دەیتە بكارهینان. كو د شیاندا یە كومپيوتهر وەكو ھاریكارى فەكۆلینین دەرونى بیت ژ بۇ دەستشیاكرنا جورى نەساخى. ئىك ژ قان یاریان ژ لایى ج. فایتسناووم فەھاتیە دروست كرن، بەرنامى ئېلیزا (Eliza) یە، كو كەسى نەخۆش دى دگەل كومپيوتهرى ب رىكا بەرنامى ئاقبىرى ئاخفیت و ئەو ئاخفتن دى د كومپيوتهرى دا ھینە نشىین و بەردەوامى ب ئاخفتنى دناقەرا كومپيوتهرى و نەخۆشى دا دى ھیتە دان. و یاشى كومپيوتهر دى نەنجامان ھیتە دەر و نەخۆشى دەست نیشانكەت و چەوانیا چارەسەرى ژى دى دياركەت.

پەيشین بەرادھا قىژ

- راستە پەيسك بۇ ب سەرکەفتنى ھاتینە دروستكرن، لى دقیت ژبیر نەكەین كو ب ئەركى داكەفتنى ژى رادبیت.
- نەتىگەھشتن و تىگەھشتنا كوور ژى، ھەردو دینە ئەگەرى خېبەتبوونى.
- بى ئەقینى ب گولان فە گرىداى، ل دوماھىی چۇ خانىەك ژ حىسیلان ئافاكر.
- دەمى ئەم چ برىارا نەدەین، ریمان ژى ئەو نینە ئەم ھزر د مژارى دا ناکەین، بەلكو ھزرا مە د مژارى دا ئەو ئەم چ برىارا نەدەین.
- دیموكراتى ل ھەر جەھەكى یا گرتنگە، لى لەزكرن دگەھشتنا وى و جورى وى دا، كیشەیان دنازرىنیت، دەمى ئەم بەحسى دیموكراتىسى ژى دكەین، یا گرتنگە ژى ئەو بەیژینە جەماوهرى مافى گلەیان ژ حكومەتى ھەیه.
- قارىبوون ژ دەقین ئاینى چىناببیت، لى بەلكو ژ تىگەھشتنا شاشە بۇ وان دەقان، ل قى سەردەمى ژى بۇ ئەگەرین ھزرى و جفاكى و ئابورى و ب پەلەپەكا ئىكى بۇ ئەگەرین سىاسى دزفریت.
- ژنا بەاگران دزانیت دى چەوا مە فیزى ئەقینى كەت، دەمى ئەم دناشرین، و چەوا مە فیزى كەنىی كەت، دەمى ئەم دنەخۆش.